

TANTÁRGYI ADATLAP

GLOBÁLIS PROBLÉMÁK, FENNTARTHATÓSÁGI KIHÍVÁSOK

BMEGT51S590

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

GLOBÁLIS PROBLÉMÁK, FENNTARTHATÓSÁGI KIHÍVÁSOK

Azonosító BMEGT51S590

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	14
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

6

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. HORVÁTH György Ádám Phd egyetemi adjunktus horvath.gyorgy@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar-HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: A fenntarthatóság elvének komplex alkalmazására felkészítő pedagógus-szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: 3

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja, hogy a hallgató képet kapjon a társadalmunkat, bolygónkat és gazdaságunkat érintő globális problémákról, és ezen keresztül a fenntarthatósági kihívásokról. A tárgy célja, hogy ráébredjen a hallgatókat, hogy a problémák nem elkülönülve jelennek meg, hanem összetett módon, egymással kölcsönhatásban. A hallgatók megismerkedhetnek a problémák és kihívások globális, mezo- és helyi szintű vetületével egyaránt. A tárgy további fontos aspektusa, hogy az igazságosság és méltányosság problémakörére is kitér.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. ismeri és érti a világot átfogó és mindenre kiterjedő környezeti problémákat, azok kialakulásának okait, okozóit, és kívánatos feloldásukat
2. ismeri és érti a komplex fenntarthatósági kihívásokat, azok kölcsönhatásait, a kialakulásának okait, okozóit, és kívánatos megoldásukat.

Képesség

1. magas színvonalon megérti a szennyezésből fakadó globális problémákat, beleértve a légkör üvegházgáz-tartalmának megváltozását, és az ebből kialakuló éghajlatváltozást;
2. magas színvonalon megérti a szennyezések különböző megjelenési típusait, a pontszerű, vonalas, diffúz szennyezőket, azok tovaterjedési közegeit és ezek sajátosságait;
3. magas színvonalon megérti a bolygó közös erőforrásait érintő problémákat, különös tekintettel a víz-, levegő- és földfelszíni szennyezésekre;
4. magas színvonalon megérti a kimerülő, megújítható és megújuló erőforrások sajátosságait, az energiaválság problémakörét, valamint a biológiai sokféleség szerepét és csökkenését;
5. képes van az előzőek társadalmi és gazdasági hatásainak megértésére, beleértve a túlnépesedés, szegénység, egyenlőtlenség, iskolázatlanság, demokratikus értékek degradációja, a fegyverkezés és a közegészségügyi problémák átlátására.

Attitűd

1. elkötelezett a fenntarthatóság elvének rendszerszintű alkalmazásának szükségességének megismerése mellett;
2. nyitott a globális és lokális együttműködési kényszer jobb megismerésére;
3. figyel saját és mások környezettel kapcsolatos környezeti problémákra reflektáló érzéseire;
4. nyitott az együttműködésekre és proaktív a megoldások keresésében a fenntarthatósági célok megvalósítása érdekében.

Önállóság és felelősség

1. felelősséget vállal a fenntarthatóság szemléletének tanítási, tanulási folyamatába történő beépítéséért;
2. felelősséget vállal a fenntarthatóság gondolatának intézményszintű megjelenéséért.

Oktatásmódszertan

Előadások, órai gyakorlatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata.

Tanulástámogató anyagok

- 1. Tietenberg, T., & Lewis, L. (2023). Environmental and Natural Resource Economics (12th ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003213734>
- 2. <https://www.nfft.hu/muhelytanulmanyok>
- 3. Órai előadásanyagok.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények értékelését a következő teljesítményértékelési módszerek szolgálják: 1. a félév közben elsajátított kompetenciák összegző értékelésére szolgáló cselekmények (zárthelyi dolgozat), 2. az attitűd, valamint az önállóság és felelősségvállalás típusú kompetenciaelemek meglétének vizsgálatára folyamatos, a tantárgy tanulmányi foglalkozásain tanúsított teljesítmény és aktivitás (aktív részvétel, gondolatok felvetése), 3. a tananyag elsajátítását segítő, önállóan/ csoportosan elkészítendő páros/ csoportos feladatok.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Kötelező,összegző értékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozat az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszál, így a probléma felismerést és -megoldást helyezi a középpontba. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg, a rendelkezésre álló munkaidő 60 perc. 2. Kötelező részteljesítményértékelés - projektfeladat: a tananyag elsajátítását szolgáló a csoport nagyságától és összetételétől függő önállóan vagy párban, esetleg csoportosan elkészítendő feladat a tananyag elsajátítására vonatkozóan (a csoport által választott fenntarthatósági kihíváshoz kapcsolódó akciótervezés megalapozását szolgáló status quo analízis és akcióterv) figyelembe véve, hogy a TVSZ 110. § (3) bekezdés c) pontja szerinti részteljesítmény értékelések együttes száma vizsgaérdemjeggyel értékelt tantárgy esetén legfeljebb kettő (111. § b) pontja alapján). 3. Kötelező részteljesítményértékelés

- aktív részvétel: a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel a konzultációkon. B. Vizsgaidőszakban

végzett teljesítményértékelés leírása (vizsga) 1. Egyszerű vizsga: a vizsga a szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékeléseken elért eredmények teljes beszámításából adódik vagy; 2. Írásbeli teljesítményértékelés, amely a teljes tananyagot kéri számon

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- **Összegző tanulmányi teljesítményértékelés:** 40
- **1. részteljesítmény értékelés (projektfeladat):** 40
- **2. részteljesítmény értékelés (órai munka):** 20
- **Összesen:** 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- **évközi eredmények beszámítása vagy írásbeli teljesítményértékelés:** 100

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele a szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések mindegyikének legalább 50%-os teljesítése.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	96
Jeles	88-95
Jó	76-87
Közepes	63-75
Elégséges	51-62
Elégtelen	50

Javítás és pótlás

1) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelés és a részteljesítések (házi feladat) a mindenkor Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	14
félévközi készülés órákra	15
felkészülés a teljesítményértékelésekre	30
házi feladat elkészítése	51
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	32
vizsgafelkészülés	38
Összesen	180

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

- A TVSZ 113. § (2) a) értelmében 50% kell legyen az elégséges érdemjegy alsó határa.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A társadalmi összeomlás réme – globális problémák, lokális következmények
- 2 Üvegházhatás és klímaváltozás
- 3 Környezetszennyezés-típusok: pont, vonal, diffúz, ökológiai szignifikancia
- 4 Levegőszennyezés: pontszerű, vonalas és diffúz szennyezők és kezelésük
- 5 Vízszennyezés: felszíni vizek szennyezése, az ebből fakadó problémák
- 6 Vízgazdálkodási problémák
- 7 Az óceánok felmelegedése, ennek hatása az időjárásra és éghajlatra
- 8 Földhasználati problémák: a mezőgazdaság, urbanizáció és közlekedés konfliktusai, a hatékony és nem hatékony földhasználat, egymásmellettségéből fakadó konfliktusok
- 9 A biológiai sokféleség: szerepe, értéke, csökkenése
- 10 Az energetikai átállás és válság: út a kimerülőtől a megújulókhöz
- 11 Fejlődés és gazdasági növekedés, szegénység, egyenlőség és igazságosság, szegénység, közegészségügyi problémák.
- 12 Az iskolázatlanság, fegyverkezés és a demokratikus értékek degradációja

További oktatók

Dr. HORVÁTH György Ádám Phd egyetemi adjunktus horvath.gyorgy@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Műszaki Pedagógia Tanszék vezetője hagyja jóvá.